

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет педагогіки та психології

Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти

Виробнича (педагогічна практика у школі)

СИЛАБУС

2019 – 2020 навчальний рік

Силабус з виробничої (педагогічної практики у школі) для студентів, що навчаються за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта та Початкова освіта (освітній рівень «магістр»).

Силабус розглянутий на засіданні кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Протокол від «29» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(О. С. Радул)

(ініціали та прізвище)

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

Баранюк І. Г.

ПБ

Ел. адреса: ibaranyuk@kspu.kr.ua

Інша контактна інформація: Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти знаходиться в 46 аудиторії корпусу № 1.

Назва дисципліни:	Виробнича (педагогічна практика у школі)
Спеціальність:	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма:	Дошкільна освіта та Початкова освіта
Рівень вищої освіти:	другий магістерський
Форма навчання:	денна/заочна
Курс:	2
Семестр:	3

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів –	2,4
Блоків (модулів) –	4
Загальна кількість годин –	72
Тижневих годин для денної форми навчання:	0 год.
Лекції	0 год.
Практичні, семінарські	0 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	72 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	0 год.
Вид підсумкового контролю:	Диференційований залік
Сторінка дисципліни на сайті університету	–
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Педагогіка, психологія

3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розвиток у студентів уміння здійснювати освітній процес у початкових класах на базі сформованих компетентностей та знань основ теорії методики викладання у початкових класах; забезпечення практичного пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; виховання у студентів потреби систематично поновлювати свої знання і творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

Завдання:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань;
- формування і розвиток у майбутніх педагогів вмінь і навичок, професійно значимих якостей особистості;
- вивчення сучасного стану навчально-виховної роботи в школах та інших навчально-виховних закладах, надання їм посильної допомоги в роботі з школярами;

- продовження роботи з формування соціально-психологічних якостей і властивостей особистості майбутнього вчителя, які будуть сприяти успішному виконанню педагогічної діяльності;
- продовження формування професійно-педагогічних умінь студентів з проведення різних форм навчально-виховної;
- застосовування знань та умінь, набутих під час вивчення методик та дисциплін психолого-педагогічного циклу в професійній діяльності;
- закріплення, поглиблення та збагачення психолого-педагогічних та спеціальних знань з різних предметів, використання їх при розв'язанні конкретних педагогічних завдань;
- надання можливості студентам виявити себе як гарного спеціаліста для можливого подальшого працевлаштування в закладі, де проходить практику;
- формування у студентів навичок організації виховної роботи з дітьми, спираючись на знання з психології, педагогіки та фізіології, враховуючи індивідуальні особливості школярів;
- підготовка до проведення в школі занять із застосуванням активних та інтерактивних методів навчання і виховання;
- виконання функцій керівника в учнівських колективах, проведення індивідуальної роботи з учнями;
- виховання стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті, виробленні творчого підходу до педагогічної діяльності;
- знайомство з документацією, яку оформляє та веде вчитель початкових класів;
- розвиток аналітичних і комунікативних умінь і навичок.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- вимоги до оформлення класної кімнати за вимогами НУШ (нової української школи);
- посадові обов'язки вчителя початкових класів у закладі загальної середньої освіти;
- зміст і сфери професійної діяльності вчителя початкових класів;
- особливості ведення документації, яку оформляє та веде вчитель початкових класів;
- методи, прийоми навчання та виховання, які ефективно можна застосовувати в освітньому процесі початкової школи;
- сучасні теорії навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку.

вміти:

- аналізувати освітні програми;
- виокремлювати випадки вдалого й невдалого педагогічного спілкування з учнями та батьками школярів;
- аналізувати реалізації особливостей формування знань, умінь, навичок та ціннісних ставлень учнів в освітній діяльності;

- складати плани-конспекти окремих уроків та серії уроків за темою з урахуванням різних умов навчання і рівня підготовки учнів; визначати цілі та завдання кожного уроку з урахуванням етапу навчання;
- обирати ефективні прийоми досягнення сформульованих цілей з урахуванням вікових особливостей учнів за етапом навчання;
- проектувати і створювати необхідні наочні посібники і технічні засоби навчання для проведення уроків; складати план та сценарій позакласного заходу;
- установлювати й підтримувати різноманітні комунікативні контакти: вчитель - клас, вчитель - учень, учень - учень тощо; - виправляти помилки учнів, розуміти їх характер та використовувати мовленнєвий спосіб виправлення (перепитування, зорова, вербальна та схематична наочність, екстралінгвістичні засоби тощо);
- уміти публічно виступати перед колективом педагогів, батьків, учнів, керувати своєю поведінкою і настроєм, чітко і впевнено виражати свою думку тощо;
- організовувати виконання накресленого плану;
- навчати учнів найбільш раціональних прийомів самостійної роботи;
- раціонально поєднувати колективні (фронтальні, групові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожного етапу навчання;
- здійснювати різноманітні прийоми активізації учнів залежно від їх вікових особливостей;
- методично доцільно використовувати традиційні наочні посібники, аудіативні, аудіовізуальні та візуальні технічні засоби навчання;
- проводити позакласні заходи з української мови, організовувати їх відповідно до складеного плану і сценарію.
- реалізовувати загальноосвітній, розвивальний та виховний потенціал уроків;
- формувати і розвивати інтелектуальну та емоційну сфери особистості учня, його пізнавальні інтереси;
- проводити спостереження та комплексний аналіз відвіданих уроків з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності;
- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід учителів і студентів, переносити ефективні прийоми і форми роботи в практику своєї педагогічної діяльності;
- вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи нові форми та прийоми навчання;
- оволодіти методами і прийомами роботи з учнями в урочній та позакласній діяльності, здійснювати індивідуальний підхід до дитини, розвивати творчі здібності школярів тощо;
- вивчати особистість дитини, умови і оснащеність педагогічного процесу аналізувати шкільну документацію, продукти дитячої діяльності;
- вміти розробляти тести, діагностичні картки, складати психолого- педагогічну характеристику тощо;

- вміти виготовляти дидактичні матеріали, грамотно оформлювати приміщення класу, кабінету, виставки, стенди, наочність тощо.

сформовані/закріплені компетентності: загально-навчальна, інформаційно-аналітична, дослідницько-практико-орієнтована, комунікативна, громадянська, етична, міжособистісної взаємодії, адаптивна, здоров'язбережувальна, інформаційно-комунікаційна, диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна, виховна, інтерактивна, технічна, предметно-змістова.

5. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

1-ий тиждень – перебування у закладі загальної середньої освіти для безпосереднього спостереження за освітнім процесом і аналізом змісту діяльності вчителя-вихователя початкових класів.

1. Заповнення відповідних розділів щоденника: безпосередньо план роботи на 4 тижні практики.

Таблиця №1.

Зразок оформлення розділів щоденника практики

Дата	Зміст роботи	Відмітка про виконання
02.09.	(ПРИКЛАД) Вивчення та аналіз навчально-виховних планів учителя. Орієнтовне планування власної роботи.	Виконано. Виконано.
03.09	Проведення фізхвилинок на уроках та ігрової діяльності на перервах.	Виконано.

2. Фотографії уроків, які проводить вчитель з їх аналізом та підготовка до проведення пробних уроків.

2-ий тиждень проведення пробних уроків, позакласних та виховних заходів. Складання їх конспектів та підготовка наочності. Перевірка зошитів учнів. Проведення психологічних спостережень.

3-ій та 4-ий тиждень проведення пробних й залікових уроків та заходів. Виконання завдань практики з психології та педагогіки.

Підготовка звітної документації.

Звітна документація:

1. Щоденник з педагогічної практики.

2. Конспекти уроків, позакласних та виховних заходів.

- Оформляються в окремих зошитах із предметів, наприклад, з математики, з рідної мови, з природознавства, з малювання тощо.
- До конспектів додається наочність, що передбачена змістом уроків та заходів.

- Містять аналіз допущених помилок та оцінку методиста або вчителя.
- 3. Окрема папка з матеріалами проведених психологічних досліджень.
- 4. Характеристика-відгук на студента з бази проходження практики (індивідуальна форма, завірена печаткою закладу та підписом керівника закладу).
- 5. Стаття, що містить аналіз досліджуваної проблеми та спирається на досвід учителя початкових класів (до якого був прикріплений студент), містить аналіз літератури з проблеми та результати власного дослідження, або написання тез чи статті на тему співставлення спадщини В. О. Сухомлинського чи інших видатних педагогів та отриманого досвіду роботи з учнями молодших класів для участі у конференції.
- 6. Звіт про результати самостійної роботи на посаді вчителя початкових класів.

6. Література для вивчення дисципліни.

1. Андросова Н. М., Рацул О. А. Педагогічна практика: методичні рекомендації для студентів психолого-педагогічного факультету. Спеціальність: «Початкове навчання» / Н. М. Андросова, О. А. Рацул. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2007. – 56 с.
2. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах (освітньо-кваліфікаційні рівні «бакалавр», «спеціаліст»): початковий посібник / Уклад.: Соловей М. І., Ніколаєва С. Ю., Спіцин Є. С., Кудіна В. В., Бражник Н. О., Демчук В. С. – К.: Ленвіт, 2010. – 133 с.
3. Виноградова Т.В. Книга класного керівника / Т.В.Виноградова. – Харків: Вид. група «Основа», 2006. – 128 с.
4. Виховна система школи / Упоряд. В.В. Григораш. – Харків: Вид. група «Основа», 2005. – 128 с.
5. Гребенькова А.О. Довідник класного керівника: 1–4 класи / А. О. Гребенькова. – Харків: Веста: Вид. «Ранок», 2006. – 192 с.
6. Григорчук Т. В., Іова В. Ю., Красномоєць Л. В. Веселкове дитинство. (Технології виховної роботи з молодшими школярами): навч. – метод. посіб. / Григорчук Т. В., Іова В. Ю., Красномоєць Л. В. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. – 116 с.
7. Дрозденко К. С. Психолого-педагогічна характеристика особистості учня / К. С. Дрозденко // Позакласний час. – 1999.– № 19 – 20. – С. 3 – 14.
8. Мороз І. В., Ярошенко О. Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / І. В. Мороз, О. Г. Ярошенко. – К., 2003. – 90 с.
9. Алексюк А. М. Загальні методи навчання в школі / Анатолій Миколайович Алексюк. – К.: Радян. шк., 1981. – 206 с.
10. Нова українська школа [Електронний ресурс] // Матеріали МОН України. – Режим доступу до ст.: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
11. Бех Т. Д. Проблема методів виховання у сучасній школі / Т. Д. Бех // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 4. – С. 136–140.

12. Сухомлинський В.О. Сто порад учителям / В.О. Сухомлинський // Вибрані твори : в 5-ти т. Т. 2. – К. : Радянська школа, 1977. – С. 419–654.
13. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О. Сухомлинський // Вибр. твори : в 5-ти т. Т. 3. – К. : Радянська школа, 1977. – С. 5–279.
14. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка / В. О. Сухомлинський; підгот. до вид. текст, вступ. ст. В. Ф. Шморгун. – К. : Радянська школа, 1978. – 263 с.
15. Сучасні педагогічні технології : навчальний посібник / А. С. Нісімчук, О.С. Падалка, О.Т. Шпак. – К. : Просвіта, 2000. – 368 с.

1. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

На основі поточних оцінок за всі види практики виставляється **підсумкова оцінка**, яка затверджується на засіданні кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти.

Враховуються бали набрані за кожен вид завдань, підготовка та презентація отриманого досвіду, ведення та вчасність подання документації, активність під час обговорення результатів практики на підсумковій конференції.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни **«Виробнича (педагогічна практика у школі)»**, є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані за творчий підхід до висвітлення результатів практики у науковій пресі. Впродовж періоду практики студент може набрати максимально – 100 балів.

Студент повинен підготувати під час практики низку матеріалів.

Блок 1. Фаховий. Передбачає виставлення балів методистами кафедри методик дошкільної та початкової освіти (з фаху) за проведені залікові уроки та виконання завдань з методик викладання предметів в початковій школі. Розподіл балів: українська мова – 10 балів; літературне читання – 10 балів; математика – 10 балів; природознавство – 9 балів; трудове навчання – 8 балів; музика – 8 балів. Загальна максимальна кількість балів за фаховий блок – 55.

Блок 2. Педагогічний. Передбачає оформлення й підготовку публікації тез/статті для участі в студентській інтернет-конференції чи опублікування матеріалів у педагогічній пресі (5 балів); проведення розважально-пізнавального заходу (10 балів) та проведення залікової етично-моральної бесіди з учнями класу, де студент проходить практику (10 балів). Оцінку за педагогічний блок виставляє методист кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти. Загальна максимальна кількість балів – 25.

Блок 3. Психологічний. Оцінку та нарахування балів за виконання завдань практики з психології (складання характеристики класного колективу) виставляє керівник від кафедри практичної психології. Максимальна кількість балів – 15.

Блок 4. Організаційний. Передбачає підготовку такого відеоконтенту: відео презентація: фільм, ессе, альманах, відеогазета тощо або театралізація, інсценізація, віршована чи прозова презентація й аналіз отриманого досвіду; оформлення документації – щоденника. Максимальна кількість балів – 5. Виставляє оцінку факультетський керівник практикою.

8. Підсумковий контроль

За результатами проходження практики:

- проводиться **підсумкова конференція**;
- виставляється **диференційований залік**.

За підсумками педагогічної практики студентам виставляється **загальна оцінка**, яка є сумою отриманих балів за результатами виконання усіх видів завдань відповідно до таких блоків/модулів: фахового, педагогічного, психологічного, організаційного та виставляється за шкалою ESTS і національною шкалою. Розподіл балів між модулями такий:

- *Фаховий – 55 балів;*
- *Педагогічний – 25 балів;*
- *Психологічний – 15 балів;*
- *Організаційний – 5 балів.*

Загальна кількість балів не може перевищувати **100 балів**.

Вимоги до оцінювання кожного з модулів розробляються фаховими кафедрами.

Оцінювання відбувається за такою шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

У разі невиконання завдання одного з блоків/модулів практика вважається не зарахованою.